

Conceptreactie omgevingsdienst NL op internetconsultatie wetsvoorstel uitvoering AFIR

1. Algemene waardering

Omgevingsdienst NL onderschrijft het belang van de implementatie van de AFIR-verordening voor de versnelling van de energietransitie in de mobiliteitssector. De inzet op een geharmoniseerde, kwalitatieve en kwantitatieve uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen is noodzakelijk voor het behalen van de klimaatdoelen. De keuze voor een zelfstandige wet wordt als logisch en werkbaar beschouwd, gezien de breedte van het onderwerp en de betrokkenheid van meerdere bestuurslagen en toezichthouders.

2. Belang van de omgevingsdiensten

Omgevingsdienst NL is als uitvoeringsorganisatie betrokken bij toezicht en handhaving op technische en milieubelastende activiteiten, waaronder laad- en tankinfrastructuur. In het wetsvoorstel wordt expliciet verwezen naar de inzet van omgevingsdiensten als toezichthouder op:

- Technische eisen aan laad- en tankpunten (bijlage II AFIR)
- Eisen aan walstroomvoorzieningen in havens
- Elektriciteitsvoorzieningen op luchthavens

Wij waarderen deze erkenning van onze rol, maar vragen om:

- **Duidelijke taakafbakening** tussen omgevingsdiensten, ILT, ACM en NVWA
- **Voldoende middelen en bevoegdheden** voor uitvoering van toezicht
- **Uniforme toezichtkaders** en handreikingen, bij voorkeur landelijk afgestemd

3. Aansturingsbesluiten en interbestuurlijke verhoudingen

De mogelijkheid voor de minister om via een aansturingsbesluit decentrale overheden te verplichten tot aanleg van infrastructuur (artikelen 5 en 6) wordt als ultimum remedium gepositioneerd.

Omgevingsdienst NL vraagt aandacht voor:

- **Evenredigheid en uitvoerbaarheid** van dergelijke besluiten
- **Onderbouwing van tekortanalyses** en betrokkenheid van toezichthouders in de voorbereiding
- **Afstemming met bestaande afspraken in het kader van de NAL en RAL**

4. Toezicht op technische eisen

De technische eisen aan laad- en tankinfrastructuur zijn complex en deels gebaseerd op Europese normen (ISO, EN). Omgevingsdienst NL vraagt:

- **Toelichting op de wijze van toetsing** (certificering, conformiteitsverklaring, fysieke inspectie) en daarbij rekening te houden met de rol van omgevingsdiensten. (Omgevingsdiensten voeren in de basis geen technische controles uit, maar toetsen of de eerder uitgevoerde technische controles correct en volledig zijn uitgevoerd.)
- **Ondersteuning bij kennisopbouw** en toegang tot normdocumenten
- **Verkenning van een landelijk certificeringsschema** als toezichtinstrument

5. Waterstoftankstations en BRZO

Voor toezicht op waterstoftankstations is de bevoegdheidsverdeling afhankelijk van opslagcapaciteit. Omgevingsdienst NL verzoekt om:

- **Landelijke richtlijn voor toezicht op waterstoftankstations**
- **Heldere aanwijzing van bevoegd gezag** bij gecombineerde milieubelastende activiteiten
- **Afstemming met BRZO-regelgeving en Omgevingswet**

6. Netcongestie en realisatieplicht

Omgevingsdienst NL wijst op de spanning tussen de realisatieplicht van infrastructuur en de beperkingen door netcongestie. Wij adviseren:

- **Inbedding van netcongestie als weigeringsgrond** of verzachtende factor bij toezicht en handhaving
- **Samenwerking met netbeheerders** in het kader van toezicht en vergunningverlening

7. Monitoring en gegevensuitwisseling

De rol van het nationaal toegangspunt (RWS) en de gegevensverplichtingen voor exploitanten zijn helder. Omgevingsdienst NL vraagt:

- **Toegang tot relevante data** voor toezichtdoeleinden
- **Afspraken over gegevensuitwisseling** tussen RWS, ACM en omgevingsdiensten
- **Inzicht in de kwaliteit en volledigheid van aangeleverde data**

8. Slotopmerkingen

Omgevingsdienst NL is bereid om actief bij te dragen aan de verdere uitwerking van toezichtarrangementen, handhavingsstrategieën en kennisdeling. Wij verzoeken om:

- **Structureel overleg met Omgevingsdienst NL** in het kader van de implementatie
- **Opname van Omgevingsdienst NL in de consultatie van uitvoeringsregelgeving**
- **Voldoende financiering** voor de uitvoering van nieuwe toezichttaken. Verzocht wordt om, door middel van een Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) de impact en uitvoerbaarheid voor decentrale overheden zorgvuldig te beoordelen.

Zie bijgevoegd aanvullend op bovenstaande de beantwoording van de gestelde 4 vragen t.b.v. reactie op de consultatie

Vraag 1: Algemene beoordeling van het wetsvoorstel

Omgevingsdienst NL ziet het wetsvoorstel als een noodzakelijke stap om de Europese verplichtingen uit AFIR juridisch te verankeren en effectief te kunnen handhaven. De verordening stelt bindende streefcijfers voor de spreiding en capaciteit van laad- en tankstations, walstroomvoorzieningen en elektriciteit voor stilstaande vliegtuigen. Dit draagt bij aan:

- **Ruimtelijke spreiding:** De verplichting tot spreiding langs TEN-T wegen en in havens voorkomt regionale ongelijkheid en ondersteunt de transitie in zowel stedelijke als landelijke gebieden.
- **Technische eisen:** De gestandaardiseerde eisen (bijlage II van AFIR) bevorderen interoperabiliteit en markttoegang, wat cruciaal is voor een goed functionerende interne markt.
- **Gebruikersinformatie:** Transparantie over locatie, beschikbaarheid en gebruik van infrastructuur is essentieel voor consumenten en vervoerbedrijven. Omgevingsdienst NL pleit voor integratie van deze informatie in nationale platforms en apps.

Vraag 2: Transparantie van laadprijzen

Omgevingsdienst NL benadrukt het belang van **duidelijke en eerlijke prijscommunicatie** bij laadpunten. De AFIR-verordening verplicht aanbieders om voorafgaand aan het laden inzicht te geven in tarieven per sessie, per minuut en per kWh. Dit voorkomt verrassingen en bevordert vertrouwen.

De sector kan hieraan bijdragen door:

- **Collectieve standaarden** te ontwikkelen voor prijsweergave.
- **Realtime prijsinformatie** te integreren in apps en navigatiesystemen.
- **Betaalopties** te uniformeren, inclusief bankpasbetalingen bij snelladers vanaf 2027.

De overheid kan aanvullend:

- **Toezicht houden via ACM** op naleving van transparantie-eisen.

- **Faciliteren van datastandaarden** en open API's voor prijsinformatie.
- **Stimuleren van samenwerking** tussen exploitanten via convenanten of platforms.

Vraag 3: Realisatie van streefcijfers infrastructuur

Omgevingsdienst NL ziet een belangrijke rol voor regionale en lokale partners in het behalen van de streefcijfers:

- **Wegbeheerders** kunnen strategische locaties aanwijzen en vergunningen versnellen.
- **Havenbeheerders** kunnen walstroom en LNG-tankvoorzieningen integreren in havenvisies.
- **Vervoerbedrijven** kunnen hun laadbehoefte inzichtelijk maken en benutten als launching customer.
- **Maritieme sector** kan bijdragen via verduurzaming van vloot en infrastructuurplanning.

Omgevingsdienst NL kan dit proces bevorderen door:

- **Interbestuurlijke afstemming.**
- **Monitoring van voortgang** via regionale energie- en mobiliteitsprogramma's.
- **Advies over milieueffecten** en ruimtelijke inpassing.

Vraag 4: Technische eisen en retrofit

De technische eisen uit bijlage II van AFIR zijn gericht op interoperabiliteit, veiligheid en gebruiksgemak. Omgevingsdienst NL ziet kansen voor:

- **Producenten en ontwikkelaars** om apparatuur modulair en toekomstbestendig te ontwerpen.
- **Exploitanten** om bij aanbestedingen eisen te stellen aan conformiteit en retrofitmogelijkheden.
- **Verkopers** om transparant te zijn over compatibiliteit en updates.

Retrofit van bestaande infrastructuur is mogelijk, mits:

- **Technisch haalbaar** binnen netcapaciteit en fysieke ruimte.
- **Economisch verantwoord** via subsidieregelingen of fiscale stimulansen.
- **Regelgeving ondersteunend** is, bijvoorbeeld via overgangsbepalingen in het wetsvoorstel.

Omgevingsdienst NL adviseert om bij retrofitprojecten vroegtijdig afstemming te zoeken met netbeheerders en vergunningverleners.